

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/28/2021
Identifikačné číslo spisu: 5019200411
Dátum vydania rozhodnutia: 23. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:5019200411.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Jany Martinčekovej, v právnej veci žalobcu: A. S., narodený XX.XX.XXXX, bytom F. XX/X, R., Z. X., právne zastúpený: JUDr. Ing. Zuzanou Kvakovou, so sídlom Kuzmányho 18, Žilina, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, za účasti: REPRUF, s.r.o., sídlom Palárikova 76, Čadca, IČO: 47 237 236, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 48798-2/2019-BA zo dňa 03.06.2019, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č.k. 26Sa/13/2020-77 zo dňa 11.11.2020, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 26Sa/13/2020-77 zo dňa 11.11.2020 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 48798-2/2019-BA zo dňa 03.06.2019, ktorým žalovaná podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Čadca č. 32421-4/2019-CA zo dňa 20.03.2019, ktorým rozhodla, že žalobcovi A. S. ako zamestnancovi zamestnávateľa REPRUF, s.r.o. nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 01.02.2012 podľa slovenskej legislatívy.

2. Zamietnutie správnej žaloby v sociálnej veci krajský súd odôvodnil tým, že sa stotožnil s názorom žalovanej, že v prípade, ak bol žalobca prihlásený do registra Sociálnej poisťovne na základe prihlášky od určitého dátumu a následne bolo preukázané, že definitívne podlieha poľskej legislatíve, bolo potrebné rozhodnúť o nevzniku povinných poistení, a tým formálne ukončiť registráciu žalobcu v

sociálnom systéme na území Slovenskej republiky. Na vydanie tohto rozhodnutia mala žalovaná dostatok skutkových podkladov, a preto jej nič nebránilo vydať toto rozhodnutie. Námiety žalobcu krajský súd vyhodnotil za nedôvodné.

3. V súvislosti s vyhodnotením námietky žalobcu, že žalovaná nemala oprávnenie vydať rozhodnutie o nevzniknutí poistenia podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), pretože na určenie uplatniteľnej legislatívy je v zásade príslušná poľská inštitúcia ZUS v zmysle článku 16 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania základného nariadenia (vykonávacie nariadenie). Správny súd uviedol, že v zmysle uvedeného článku vykonávacieho nariadenia skutočne o určení uplatniteľných právnych predpisov rozhodne určená inštitúcia členského štátu bydliska. Žalovaná proti tomuto určeniu uplatniteľných predpisov v zmysle čl. 26 ods. 3 nenamietala, čím sa uplynutím dvojmesačnej lehoty od jeho oznámenia stalo definitívnym.

4. Žalovaná tak nevydala rozhodnutie podľa článku 16 ods. 2 a 3 vykonávacieho nariadenia. To znamená, že pokiaľ bolo u Sociálnej poisťovni začaté konanie o vzniku poistení na základe podanej prihlášky - registračného listu fyzickej osoby a zároveň bolo definitívne určené, že pre žalobcu platí poľská legislatíva (avšak nie na napadnutým rozhodnutím), potom bolo potrebné formálnym spôsobom ukončiť správne konanie. Bolo preukázané, že žalobca bol prihlásený do registra Sociálnej poisťovne dňom 01.02.2012. Pokiaľ pre žalobcu platí poľská legislatíva, potom bolo potrebné rozhodnúť, že nebol poistencom na území Slovenskej republiky, pretože v zmysle čl. 11 ods. 1 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 (základné nariadenie) nemôže byť zároveň poistencom na území dvoch členských štátov. V uvedenej súvislosti krajský súd poukázal na bod 48 uznesenia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/1/2018 zo 04.12.2018, kde bol prijatý záver, ktorý judikatúru zjednotil.

5. Krajský súd mal za to, že nebolo potrebné ani možné v napadnutom rozhodnutí vyhodnocovať jednotlivé výsledky kontrol u zamestnávateľa REPRUF, s.r.o. so sídlom v Čadci zo dní 26.02.2013 a 08.03.2013 s dopadom na skutkové okolnosti o reálnom výkone práce zamestnancov, a teda aj žalobcu. Podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia výsledky kontrol neboli. Naopak, výsledky kontrol boli podkladom pre určenie uplatniteľných právnych predpisov poľským ZUS, avšak toto určenie nebolo predmetom preskúmaného rozhodnutia.

6. Z uvedených dôvodov krajský súd považoval námietky žalobcu za nedôvodné a správnu žalobu podľa § 190 SSP zamietol.

7. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 168 SSP a žalobcovi, ktorý nebol v konaní úspešný, nárok na náhradu trov konania nepriznal. Vo vzťahu k žalovanej a k ďalšiemu účastníkovi konania nezistil dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé voči neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania priznať.

II.

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

9. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§440 ods. 1 písm. g/ SSP).

10. Kasačnú sťažnosť odôvodnil tým, že Sociálna poisťovňa prekročila právomoc vydať preskúmané rozhodnutie. Poukázala na čl. 2 ods. 1, čl. 11, čl. 13 základného nariadenia, ako aj na čl. 16 ods. 1,2 a 4 vykonávacieho nariadenia, z ktorých okrem iného vyplýva, že uplatniteľné právne predpisy určí inštitúcia členského štátu bydliska osoby, ktorá má podliehať čl. 13 základného nariadenia. V predmetnej veci nebolo sporné, že žalobca mal bydlisko v Poľsku a preto na určenie uplatniteľnej legislatívy je príslušná poľská inštitúcia ZUS, avšak pri rešpektovaní zásad základného, resp. vykonávacieho nariadenia. Inštitúcia príslušná na vykonávanie sociálneho poistenia v inom

členskom štáte, než určuje základné nariadenie, príslušná nie je. Akýkoľvek iný postup by viedol k popretiu cieľa nariadení.

11. V ďalších dôvodoch kasačnej sťažnosti poukázal na komunikáciu medzi ZUS a Sociálnou poisťovňou. Podľa názoru sťažovateľa musí byť existencia takejto dohody žalovaným správnym orgánom preukázaná a určenie uplatniteľnej legislatívy nesmie byť arbitrárne a prispôsobenie faktov alebo udalostí, ku ktorým dochádza v jednom členskom štáte, nemôže viesť k tomu, aby sa iný členský štát stal príslušným alebo jeho právne predpisy uplatniteľnými. Touto skutočnosťou sa krajský súd nezaoberal, čím vec nesprávne právne posúdil. Podporiac uvedenú argumentáciu poukázal na záver Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 1Vs/1/2018, ktorý je zjednocujúci a v zmysle ktorého definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy iného členského štátu Európskej únie od určitého dátumu podľa čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia alebo vzájomnou dohodou čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia vylučuje právomoc Sociálnej poisťovne, ako inštitúcie podľa čl. 1 písm. p/ základného nariadenia na rozhodovanie o uplatniteľnej legislatíve. Zároveň veľký senát prijal záver, že dohoda podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia musí byť určitá, čo do obsahu, ako aj subjektov, ktorých sa má určenie uplatniteľných právnych predpisov týkať a súčasne musí byť zachytená v akomkoľvek formáte a založená do spisu.

12. Navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľ si uplatnil náhradu trov konania a kasačného konania v rozsahu 100 %.

III.

13. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti vyjadrila podaním z 13. januára 2021 s tým, že plne sa stotožnila so závermi, ku ktorým dospel vo svojom rozsahu krajský súd.

14. Poukázala na oznámenie Poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS, doručené 27.04.2016, ktorým ZUS na základe získaných informácií a zhromaždených podkladov určila, že zamestnanec podlieha od 01.05.2012 právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. Z obsahu oznámenia vyplýva, že pri určovaní uplatniteľnej legislatívy ZUS posudzovala aj obdobie od 01.02.2012, keď bol žalobca zamestnancom zamestnávateľa. Vzhľadom na to, že Sociálna poisťovňa ako inštitúcia dotknutého členského štátu toto určenie nenamietala, stalo sa, v súlade s článkom 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia, definitívnym. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžso/20/2015 z 27.04.2016 takéto definitívne určenie uplatniteľných právnych predpisov je pre súd záväzné.

15. Sociálna poisťovňa, ktorá vedie register poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia je povinná kontrolovať správnosť údajov v tomto registri. V prípade, že sú v registri poistencov uvedené nesprávne údaje, je Sociálna poisťovňa povinná urobiť také kroky, aby zosúladila skutkový stav veci sa stavom právnym. Preskúvaným rozhodnutím v spojení s prvostupňovým Sociálna poisťovňa len deklarovala skutočnosť, že zamestnancovi nevzniklo od 01.02.2012 povinné poistenie podľa právnych predpisov Slovenskej republiky.

IV.

16. Vyjadrenie žalovanej bolo doručené žalobcovi dňa 15.02.2021 a zamestnávateľovi REPRUF s.r.o. so sídlom Palárikova 76, Čadca bola doručená dňa 15.01.2021, na vedomie.

V.

17. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

18. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

19. Kasačný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že správnu žalobu podal zamestnanec - žalobca, preto správny súd žalobu posúdil podľa § 134 ods. 2 SSP - správna žaloba v sociálnych veciach, pričom správny súd nebol viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby a ani žalobnými bodmi.

20. Podľa čl. 2 ods. 1 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a rady č. 883/2004 z 29.09.2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a rady č. 988/2009 zo dňa 16.09.2009 (základné nariadenie) toto nariadenie sa vzťahuje na štátnych príslušníkov členského štátu, osoby bez štátnej príslušnosti a utečencov, ktorí majú bydlisko v členskom štáte a podliehajú alebo podliehali právnym predpisom jedného alebo viacerých členských štátov, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých.

21. Podľa čl. 1 základného nariadenia „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

22. Podľa čl. 11 ods. 1 základného nariadenia osoby, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu. Tieto právne predpisy sa určujú v súlade s touto hlavou.

23. Podľa čl. 13 ods. 3 základného nariadenia osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch, podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva činnosť ako zamestnanec, alebo ak vykonáva takúto činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, právnym predpisom určeným v súlade s odsekom 1.

24. Podľa čl. 16 ods. 1 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a rady č. 987/2009 zo 16.09.2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (vykonávacie nariadenie), osoba, ktorá vykonáva činnosti v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, informuje o tejto skutočnosti inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska.

25. Podľa čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia určená inštitúcia členského štátu bydliska bezodkladne určí uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na dotknutú osobu uplatňujú, so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a článok 14 vykonávacieho nariadenia. Toto určenie sa považuje za predbežné. Inštitúcia informuje o predbežnom určení uplatniteľných právnych predpisov určené inštitúcie každého členského štátu, v ktorom sa činnosť vykonáva.

26. Podľa čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia určenie uplatniteľných právnych predpisov, ako sa stanovuje v odseku 2, sa stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď boli inštitúcie určené príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov o ňom informované v súlade s odsekom 2, ak už uplatniteľné právne predpisy neboli definitívne určené na základe odseku 4 alebo najmenej jedna dotknutá inštitúcia neinformovala inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska do konca tejto dvojmesačnej lehoty o tom, že nemôže prijať toto ručenie alebo že zaujala k tejto veci odlišné stanovisko.

27. Podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia, ak existuje neistota vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, v dôsledku ktorej je potrebné, aby inštitúcie alebo úrady dvoch alebo viacerých členských štátov na požiadanie jednej alebo viacerých inštitúcií určených príslušnými úradmi dotknutých členských štátov alebo samotných týchto úradov navzájom rokovali, určujú sa právne predpisy uplatniteľné na dotknutú osobu vzájomnou dohodou a so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a príslušné ustanovenia článku 14 vykonávacieho nariadenia. Ak inštitúcie alebo príslušné

dotknuté úrady nemajú vo veci rovnaké stanoviská, snažia sa dosiahnuť dohodu v súlade s uvedenými podmienkami a uplatní sa článok 6 vykonávacieho nariadenia.

28. Podľa čl. 16 ods. 5 vykonávacieho nariadenia príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy boli predbežne ako definitívne ručené za uplatniteľné, to bezodkladne oznámi dotknutej osobe.

29. Podľa čl. 16 ods. 6 vykonávacieho nariadenia, ak dotknutá osoba neposkytne informácie podľa odseku 1, uplatnia sa ustanovenia tohto článku na podnet inštitúcie určenej príslušným úradom členského štátu bydliska, len čo je o situácii tejto osoby informovaná, napríklad aj prostredníctvom inej dotknutej inštitúcie.

30. Podľa bodu 1 rozhodnutia č. A1 z 12. júna 2009 Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia o zavedení postupu dialógu a zmierovacieho postupu týkajúce sa platnosti dokumentov, určenia uplatniteľných právnych predpisov a poskytovania dávok podľa nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 883/2004 (ďalej len „rozhodnutie č. A1“) toto rozhodnutie stanovuje pravidlá na uplatňovanie postupu dialógu a zmierovacieho postupu, ktoré sa môžu použiť v týchto prípadoch:

a/ prípady, keď existujú pochybnosti o platnosti dokumentu alebo o správnosti podporných dokladov, ktoré uvádzajú situáciu osoby na účely uplatňovania nariadenia (ES) č. 883/2004 alebo nariadenia (ES) č. 987/2009, alebo

b/ prípady, keď existuje rozdiel v stanoviskách medzi členskými štátmi vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov.

31. Podľa bodu 5 rozhodnutia č. A1 inštitúcia alebo orgán, ktorý vyjadrí pochybnosti o platnosti dokumentu, ktorý vydala inštitúcia alebo orgán druhého členského štátu, alebo ktorý nesúhlasí s (dočasným) určením uplatniteľných právnych predpisov, sa týmto nazýva žiadajúcou inštitúciou.

32. Podľa bodu 6 rozhodnutia č. A1, ak dôjde k jednej zo situácií uvedených v bode 1, žiadajúca inštitúcia sa obráti na dožiadanú inštitúciu, a by požiadala o potrebné objasnenie jej rozhodnutia a v prípade potreby zrušila príslušný dokument alebo ho vyhlásila za neplatný, alebo preskúmala alebo zrušila svoje rozhodnutie.

33. Podľa bodu 7 rozhodnutia A1 žiadajúca inštitúcia zdôvodní svoju žiadosť, pričom uvedie, že sa uplatňuje toto rozhodnutie, a poskytne príslušné podporné doklady, ktoré boli dôvodom žiadosti. Uvedie, kto bude jej kontaktnou osobou počas prvej fázy postupu dialógu.

34. Podľa bodu 9 rozhodnutia A1 dožiadaná inštitúcia čo najskôr informuje žiadajúcu inštitúciu o výsledku svojho prešetrovania, ale najskôr do troch mesiacov od doručenia žiadosti.

35. Podľa bodu 10 rozhodnutia A1, ak sa pôvodné rozhodnutie potvrdí, zruší alebo ak sa dokument zruší alebo vyhlási za neplatný, dožiadaná inštitúcia o tom informuje žiadajúcu inštitúciu. O svojom rozhodnutí informuje aj dotknutú osobu a prípadne aj jej zamestnávateľa a oznámi im tiež, akými postupmi môžu toto rozhodnutie napadnúť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.

36. Podľa § 120 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, sociálne poistenie vykonáva Sociálna poisťovňa.

37. Podľa § 120 ods. 4 zákona o sociálnom poistení sociálna poisťovňa pri výkone sociálneho poistenia plní funkciu prístupového bodu, príslušnej inštitúcie, inštitúcie miesta bydliska, inštitúcie miesta pobytu, styčného orgánu a je kontaktná inštitúcia na komunikáciu medzi príslušnými inštitúciami a príjemcami dávok a medzi inštitúciami členských štátov Európskej únie, inštitúciami štátov, ktoré sú zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore a inštitúciou Švajčiarskej konfederácie.

38. Podľa § 2 zákona o sociálnom poistení sociálne poistenie podľa tohto zákona je
c/ nemocenské poistenie alebo poistenie pre prípad straty alebo zníženia príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstva a materstva,
d/ dôchodkové poistenie, a to

1/ starobné poistenie ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia,

2/ invalidné poistenie ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia,

e/ úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu a choroby z povolania,

f/ garančné postenie ako poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa na uspokojenie nárokov zamestnanca, na úhradu odmeny a výdavkov predbežného správcu podľa osobitného predpisu a na úhradu povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,

e/ poistenie v nezamestnanosti ako poistenie pre prípad straty príjmu z činnosti zamestnanca v dôsledku nezamestnanosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku nezamestnanosti.

39. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

40. V konaní nebolo sporné, že žalobcom je fyzická osoba s bydliskom v Poľskej republike, ktorá vykonáva činnosť na vlastný účet v Poľskej republike a ktorá zároveň uzavrela pracovnú zmluvu so zamestnávateľom v Slovenskej republike. Na žalobcu sa priamo vzťahuje základné nariadenie a jeho vykonávacie nariadenie. V zmysle čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodne čl. 248 Zmluvy o Európskom spoločenstve) je nariadenie právnym aktom únie, majúcim všeobecnú platnosť, je záväzný vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľný vo všetkých členských štátoch. Nariadenie je nástrojom unifikácie európskeho práva a rozhodnutím orgánu členského štátu, vrátane vnútroštátneho súdu nie je možné vylúčiť jeho použitie pre konkrétny prípad.

41. Z ustanovenia čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia vyplýva, že uplatniteľné právne predpisy určí inštitúcia štátu bydliska osoby, ktorá má podliehať čl. 13 základného nariadenia. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobca má bydlisko v Poľskej republike, a teda na určenie uplatniteľnej legislatívy pre žalobcu je príslušná poľská inštitúcia ZUS.

42. Otázka, či žalobca spĺňa predpoklady pre aplikáciu čl. 13 ods. 3 základného nariadenia, a teda či je osobou, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch je predmetom hmotnoprávneho posúdenia, na vykonanie ktorého je príslušná výlučne inštitúcia určená vykonávacím nariadením. Inštitúcia príslušná na vykonávanie sociálneho poistenia v inom členskom štáte, než určuje nariadenie, na takéto posúdenie príslušná nie je. Akýkoľvek iný postup by totiž viedol k popretiu cieľa nariadení, ktorým je okrem iného, aby osoby, ktoré sa pohybujú v rámci spoločenstva, podliehali systému sociálneho zabezpečenia iba jedného členského štátu, aby sa tým predišlo prekryvaniu uplatniteľných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov a komplikáciám, ktoré by z toho mohli vzniknúť. Pokiaľ by o skutočnosti, či konkrétna osoba spĺňa podmienky uplatnenia čl. 13 ods. 3 základného nariadenia rozhodovali inštitúcie sociálneho poistenia, resp. súdy jednotlivých štátov samostatne, mohlo by dôjsť k situácii, že rozhodnú rôzne, následkom čoho by táto osoba podliehala systému sociálneho zabezpečenia viacerých štátov alebo nepodliehala systému sociálneho zabezpečenia žiadneho zo štátov. Práve na vylúčenie vzniku takýchto situácií európsky normotvorca prijal základné a vykonávacie nariadenie. Vykonávacie nariadenie v čl. 16 v spojení s rozhodnutím č. A1 stanovuje postup určovania uplatniteľnej legislatívy. Bez toho, aby bola záväzne určená legislatíva konkrétneho štátu príslušnou inštitúciou, nie je možné rozhodovať o hmotnoprávnej otázke, či je alebo nie je žalobca osobou vykonávajúcou činnosť ako zamestnanec a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch.

43. Na základe horeuvedených skutočností kasačný súd konštatuje, že žalovaná nerozhodovala o určení uplatniteľnej legislatívy, ako to tvrdí žalobca, ale o nevzniku sociálneho poistenia zamestnanca

podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Na základe tejto skutočnosti žalovaná svojím rozhodnutím nezasahoval do majetkových práv žalobcu vzhľadom na to, že nerozhodol o odvodovej povinnosti žalobcu, ale o vzniku, resp. zániku sociálneho poistenia jeho zamestnanca podľa slovenskej legislatívy. Žalobca nemohol byť rozhodnutím správneho orgánu nijako ukrátený na svojich právach preto, že preskúmaným rozhodnutím mu nebola uložená žiadna povinnosť ani oprávnenie. Taktiež neboli dotknuté žiadne jeho právom chránené záujmy.

44. Kasačný súd zdôrazňuje, že v prejednávanom prípade k určení uplatniteľnej legislatívy žalobcu došlo zo strany príslušnej poľskej inštitúcie ZUS v zmysle článku 16 (2) v spojení s článkom 16 (3) vykonávacieho nariadenia. To znamená, že k určení uplatniteľnej legislatívy nedošlo dohodou podľa článku 16 (4) vykonávacieho nariadenia. Postup podľa článku 16 (4) vykonávacieho nariadenia sa totiž využíva v prípade, ak nedôjde k určení uplatniteľnej legislatívy podľa článku 16 (2) vykonávacieho nariadenia.

45. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší správny súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

46. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP nepriznal a žalovanému ich nepriznal z dôvodu, že nedošlo k naplneniu predpokladu plynúceho z § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 SSP.

47. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.